

NORMA LLINGÜÍSTICA I LLITÚRGIA EN «VALENCIÀ»

Leopoldo Peñarroja Torrejón

Real Acadèmia de Cultura Valenciana

L'opinió valenciana catalanista i la catalana en general està de lo més contenta per l'imposició en la diòcesis de València d'una colecció llitúrgica de texts que els primers denominen de forma sibilina «en valencià»; i els segons, més desinhibits, «en català». Salta a la vista qui diu la veritat.

Pero devem partir de dos obvietats.

1) No hi ha consens ningun sobre el model de valencià que els catòlics practicants d'esta Comunitat considerem acceptable per «nostre» i «valencià». Ademés, seria risible atendre a l'opinió dels qui, en us de la seua llibertat, viuen al marge de la fe, i per tant de la llitúrgia. Tampoc existix consens algú entre institucions que representen visions divergents, ni entre possibles «colectius» cristians; concepte que no m'agrada, per manipulable: un atre i yo som un colectiu. Ademés, ¿a ón estan les proves de que una majoria de catòlics valencians demane una llitúrgia «a la catalana»?

2) La difusió dels texts s'ha materialisat en la diòcesis Valentina, no en la de Sogorp-Castelló ni en la d'Oriola-Alacant. No hi ha cap d'acort entre els bisbes de les tres diòcesis valencianes al respecte.

Ara be, en la Babel desinformativa en que ací se viu en lo tocant a la llengua, al cristià d'a peu l'alarma la coincidència de conceptes entre «opinadors» pancatalanistes i «experts» en matèria «llingüístic-pastoral». No sabem qui són, ni qué els lligitima per a decidir, sense atendre als texts en verdader valencià ya aprovats pel Vaticà (1984), i sense consultar més que als de la seua corda, el llenguatge en que tots hem de celebrar els sagrats misteris. Evidentment, no parle de la llengua espanyola (la «Real Academia Española», com atres de dellà els Pirineus, no dictamina sobre la llengua de les celebracions, se dona per entesa), sino de lo que diuen «valencià normatiu»: una tabarra infinita de formes lèxiques, gramaticals, flexions, variants, etc., permeses o prohibides pels polis del sistema. ¿És est el «valencià» en que hem d'accedir a la Paraula de Deu? Per lo vist, sí. Algú ha decidit que eixa anomalia que nos aparta del mon civilisat colonise també la nostra dimensió religiosa.

En tot cas, ninguna autoritat eclesiàstica pot convertir en precepte moral lo que no existix ens els Manaments de la Llei de Deu ni en el depòsit de la fe. Per eixemple, no pot impondre-nos el color de la jaqueta; o que fem «nostre» un corpus llitúrgic a la manera de Catalunya, com si fórem òrfens de llengua o la nostra llengua fora més indigna

que la del nord. Lo que nos obliga a dir o escoltar «tingueu pietat», no 'tin pietat'; «Anyell de Deu», no 'Corder de Deu'; «el Senyor siga amb vosaltres», no 'el Senyor estiga en vosaltres' (o 'vosatros'); «doncs jo», no 'puix yo'; «perquè siguem», no 'per a que sigam'; «són plens», no 'estan plens'; «hi vagen», no 'vagen'; «no veren ningú» per 'no veren a ningú'; fou, convertisca, florisca, devallar, veure, justos, turons, «aquestos» sense fi i una enciclopèdia de rarees. És més, que nos fa tractar a Deu de Vós, mai de Tu (Vos supliquem, vostre retorn, heu coronat, ...), en un plural majestàtic inaudit per al poble valencià. Açò no és fer que els fidels valencians parlen «valencià correcte» (cosa que no deu ocupar a l'Iglésia), sino forçar-los a oir missa en català.

En fi, resulta insòlit que la potestat eclesiàstica arrende a una academieta política, la AVL, que ya fa molts anys havia improvisat este montage, un corpus que deuria ser teològicament impecable (¿ho és?) i reflectir com un espill la verdadera llengua dels valencians. Venen a la memoria les paraules de Crist, preses d'Isaïes: «El seu cor está llunt de mi ... Vanament me rendixen cult, ensenyant doctrines que són preceptes humans» (Mateu, 15,9).

¡I tan humans! Perque catalanisar-nos a través de lo sagrat no té relació en les coses de Deu, sino en els negocis dels hòmens. I no pot acabar be, sino en més desafecte a una llengua de cartó i a la pràctica religiosa.